

Community and Town Councils in Wales Annual Return for the Year Ended 31 March 2024

Accounting statements 2023-24 for:

Name of body: CYNGOR CYMUNED FENTREFOELAS.

	Year ending		Notes and guidance
	31 March 2023 (£)	31 March 2024 (£)	
Statement of income and expenditure/receipts and payments			
1. Balances brought forward	4220	4239	Total balances and reserves at the beginning of the year as recorded in the financial records. Must agree to line 7 of the previous year.
2. (+) Income from local taxation/levy	4600	4800	Total amount of income received/receivable in the year from local taxation (precept) or levy/contribution from principal bodies.
3. (+) Total other receipts	—	—	Total income or receipts recorded in the cashbook minus amounts included in line 2. Includes support, discretionary and revenue grants.
4. (-) Staff costs	2685	2448	Total expenditure or payments made to and on behalf of all employees. Include salaries and wages, taxable allowances, PAYE and NI (employees and employers), pension contributions and termination costs. Exclude reimbursement of out-of-pocket expenses.
5. (-) Loan interest/capital repayments	—	—	Total expenditure or payments of capital and interest made during the year on external borrowing (if any).
6. (-) Total other payments	1896	2794	Total expenditure or payments as recorded in the cashbook minus staff costs (line 4) and loan interest/capital repayments (line 5).
7. (=) Balances carried forward	4239	3795	Total balances and reserves at the end of the year. Must equal $(1+2+3) - (4+5+6)$.
Statement of balances			
8. (+) Debtors	—	—	Income and expenditure accounts only: Enter the value of debts owed to the body at the year-end.
9. (+) Total cash and investments	4239	3797	All accounts: The sum of all current and deposit bank accounts, cash holdings and investments held at 31 March. This must agree with the reconciled cashbook balance as per the bank reconciliation.
10. (-) Creditors	—	—	Income and expenditure accounts only: Enter the value of monies owed by the body (except borrowing) at the year-end.
11. (=) Balances carried forward	4239	3797	Total balances should equal line 7 above: Enter the total of $(8+9-10)$.
12. Total fixed assets and long-term assets	—	—	The asset and investment register value of all fixed assets and any other long-term assets held as at 31 March.
13. Total borrowing	—	—	The outstanding capital balance as at 31 March of all loans from third parties (including PWLB).

Adroddiad archwilio mewnol blynyddol i:

Enw'r corff:

CYNGOR CYMUNED PENTREFOELAS

Y Cyngor mae archwiliad mewnol, gweithredu'n annibynnol ac ar sail asesiad risg, wedi cynnwys cynnal asesiad dethol o gydymffurfiaid â gweithdrefnau a rheolaethau perthnasol y disgwylir iddynt fod ar waith yn ystod y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2024.

Mae'r archwiliad mewnol wedi'i gynnal yn unol â'r Cyngor anghenion a chynlluniaeth. Ar sail y canfyddiadau yn y meysydd a archwiliwyd, crynhoir casgliadau'r archwiliad mewnol yn y tabl hwn. Isod mae amcanion rheolaeth fewnol a'r casgliadau archwilio mewnol ynghylch a oedd yr amcanion rheoli canlynol yn cael eu cyflawni trwy gydol y flwyddyn ariannol i safon sy'n ddigonol i ddiwallu anghenion y Cyngor.

	Cytûn?				Amlinelliad o'r gwaith a wnaed fel rhan o'r archwiliad mewnol (nid oes angen DS os cyflwynir adroddiad archwilio mewnol manwl i'r corff)
	Ie	Na*	AMH	Ddim yn cynnwys*	
1. Mae llyfrau cyfrif priodol wedi cael eu cadw'n briodol drwy gydol y flwyddyn.	✓				ARCHWILLWYD Y CYFRIFON
2. Mae rheoliadau ariannol wedi'u bodloni, cafodd taliadau eu cefnogi gan anfonebau, cymeradwywyd gwariant a chyfrifwyd TAW yn briodol.	✓				ARCHWILLWYD Y CYFRIFON AR MUNUDAU
3. Asesodd y corff y risgiau sylweddol i gyflawni ei amcanion ac adolygu digonolrwydd trefniadau i reoli'r rhain.	✓				ARCHWILLWYD Y COFNODION
4. Roedd y gofyniad praesept/ardoll / galw adnoddau blynyddol yn deillio o broses gyllidebol ddigonol, monitro cynnydd yn erbyn y gyllideb yn rheolaidd, ac roedd cronfeydd wrth gefn yn briodol.	✓				ARCHWILLWYD Y COFNODION
5. Derbyniwyd incwm disgwylidig yn llawn, yn seiliedig ar brisiau cywir, wedi'i gofnodi'n briodol a'i fancio'n brydlon, a chyfrifwyd TAW yn briodol.	✓				ARCHWILLWYD Y COFNODION AR CYFRIFON
6. Cefnogwyd taliadau arian parod bach yn iawn gan dderbynebau, cymeradwywyd gwariant a chyfrifwyd TAW yn briodol.			✓		
7. Talwyd cyflogau i gyflogeion a lwfansau i aelodau yn unol â chymeradwyaethau munud, a rhoddwyd gofynion TWE ac Yswiriant Gwladol ar waith yn briodol.	✓				ARCHWILLWYD Y GWATH CYFLOGAI
8. Roedd cofrestrau asedau a buddsoddi yn gyflawn, yn gywir, ac yn cael eu cynnal a'u cadw'n iawn.			✓		

Annual Governance Statement

We acknowledge as the members of the Council, our responsibility for ensuring that there is a sound system of internal control, including the preparation of the accounting statements. We confirm, to the best of our knowledge and belief, with respect to the accounting statements for the year ended 31 March 2024, that:

	Agreed?		'YES' means that the Council:	PG Ref	
	Yes	No*			
1. We have put in place arrangements for: <ul style="list-style-type: none"> • effective financial management during the year; and • the preparation and approval of the accounting statements. 	✓		Properly sets its budget and manages its money and prepares and approves its accounting statements as prescribed by law.	6, 12	
2. We have maintained an adequate system of internal control, including measures designed to prevent and detect fraud and corruption, and reviewed its effectiveness.	✓		Made proper arrangements and accepted responsibility for safeguarding the public money and resources in its charge.	6, 7	
3. We have taken all reasonable steps to assure ourselves that there are no matters of actual or potential non-compliance with laws, regulations and codes of practice that could have a significant financial effect on the ability of the Council to conduct its business or on its finances.	✓		Has only done things that it has the legal power to do and has conformed to codes of practice and standards in the way it has done so.	6	
4. We have provided proper opportunity for the exercise of electors' rights in accordance with the requirements of the Accounts and Audit (Wales) Regulations 2014.	✓		Has given all persons interested the opportunity to inspect the body's accounts as set out in the notice of audit.	6, 23	
5. We have carried out an assessment of the risks facing the Council and taken appropriate steps to manage those risks, including the introduction of internal controls and/or external insurance cover where required.	✓		Considered the financial and other risks it faces in the operation of the body and has dealt with them properly.	6, 9	
6. We have maintained an adequate and effective system of internal audit of the accounting records and control systems throughout the year and have received a report from the internal auditor.	✓		Arranged for a competent person, independent of the financial controls and procedures, to give an objective view on whether these meet the needs of the body.	6, 8	
7. We have considered whether any litigation, liabilities or commitments, events or transactions, occurring either during or after the year-end, have a financial impact on the Council and, where appropriate, have included them on the accounting statements.	✓		Disclosed everything it should have about its business during the year including events taking place after the year-end if relevant.	6	
8. We have taken appropriate action on all matters raised in previous reports from internal and external audit.	✓		Considered and taken appropriate action to address issues/weaknesses brought to its attention by both the internal and external auditors.	6, 8, 23	
9. Trust funds – The Council acts as sole trustee for and is responsible for managing trust fund(s)/assets. We exclude transactions related to these trusts from the Accounting Statement. In our capacity as trustee, we have discharged our responsibility in relation to the accountability for the fund(s) including financial reporting and, if required, independent examination or audit.	Yes	No	N/A	Has met all of its responsibilities where it is a sole managing trustee of a local trust or trusts.	3, 6
			✓		

* Please provide explanations to the external auditor on a separate sheet for each 'no' response given; and describe what action is being taken to address the weaknesses identified.

	Cytûn?				Amlinelliad o'r gwaith a wnaed fel rhan o'r archwiliad mewnol (nid oes angen DS os cyflwynir adroddiad archwilio mewnol manwl i'r corff)
	Ie	Na*	AMH	Ddim yn cynnwys* *	
9. Gwnaed cysoniadau cyfrif banc cyfnodol a diwedd blwyddyn yn briodol.	✓				ARCHWILWYD Y DATE ANIADAU BANC
10. Paratowyd cyfrifienni a baratowyd yn ystod y flwyddyn ar y sail gyfrifyddu gywir (derbynebaw a thaliadau/incwm a gwariant), y cytunwyd arnynt gyda'r llyfr arian, eu cefnogi gan lwybr archwilio digonol o gofnodion sylfaenol, a lle bo'n briodol, cofnodwyd dyledwyr a chredydwyr yn briodol.	✓				ARCHWILWYD Y CYFRIFON
11. Cronfeydd ymddiriedolaeth (gan gynnwys ymddiriedolaethau elusenol). Y Cyngor wedi cyflawni ei gyfrifoldebau fel ymddiriedolwr.			✓		

Ar gyfer unrhyw ardaloedd risg a nodwyd gan y Cyngor (rhestrwch unrhyw ardaloedd risg eraill isod neu ar daflenni ar wahân os oes angen) bod rheolaethau digonol yn bodoli:

	Cytûn?				Amlinelliad o'r gwaith a wnaed fel rhan o'r archwiliad mewnol (nid oes angen DS os cyflwynir adroddiad archwilio mewnol manwl i'r corff)
	Ie	Na*	AMH	Noddwyd **	
12.					
13.					
14.					

* Os mai 'na' yw'r ymateb, nodwch y goblygiadau a'r camau sy'n cael eu cymryd i fynd i'r afael ag unrhyw wendid mewn rheolaeth a nodwyd (ychwanegwch daflenni ar wahân os oes angen).

** Os na chynhwysir yr ymateb, nodwch pryd y gwnaed y gwaith archwilio mewnol diweddaraf yn y maes hwn a phryd y bwriedir gwneud y gwaith archwilio mewnol nesaf, neu os nad oes angen sylw, rhaid i archwiliad mewnol egluro pam lai.

[Mae fy nghanfyddiadau manwl a'm hargymhellion yr wyf yn tynnu sylw at sylw'r Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor wedi'u cynnwys yn fy adroddiad manwl i'r Cyngor/Bwrdd/Pwyllgor dyddiedig _____.] * Dileu os nad oes adroddiad wedi'i baratoi.

Cadarnhad archwilio mewnol

Rwy'n cadarnhau nad ydw i, fel archwilydd mewnol y Cyngor, wedi bod yn rhan o rôl reoli neu weinyddol o fewn y corff (gan gynnwys paratoi'r cyfrifon) nac fel aelod o'r corff yn ystod blynnyddoedd ariannol 2022-23 a 2023-24. Rwyf hefyd yn cadarnhau nad oes gwrthdaro buddiannau yn ymwneud â fy apwyntiad.

Enw'r person a gynhaliodd yr archwiliad mewnol:	ZIONA EDWARDS
Llofnod y person a gynhaliodd yr archwiliad mewnol:	Z
Dyddiad:	21/5/24

Nodiadau datgelu ychwanegol*

Darperir y wybodaeth ganlynol i gynorthwyo'r darllenydd i ddeall y datganiad cyfrifeg a/neu'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol

1. Gwariant o dan Adran 137 Deddf Llywodraeth Leol 1972 a Deddf Llywodraeth Leol S2 2000

Mae adran 137(1) o Ddeddf 1972 yn caniatáu i'r Cyngor wario ar weithgareddau lle nad oes ganddo bwerau penodol eraill ar eu cyfer os yw'r Cyngor o'r farn bod y gwariant er budd yr ardal neu unrhyw ran ohoni, neu'r cyfan neu rai o'i thrigolion, ar yr amod bod y budd yn gymesur â'r gwariant. Mae adran 137(3) hefyd yn caniatáu i'r Cyngor ysgwyddo gwariant at ddibenion elusennol a dibenion eraill penodol. Yr uchafswm gwariant y gellir ei ysgwyddo o dan adran 137(1) a (3) ar gyfer blwyddyn ariannol 2023-24 oedd £9.93 yr etholwr.

Yn 2023-24, gwnaeth y Cyngor daliadau gwerth cyfanswm o £ 528 o dan adran 137. Mae'r taliadau hyn wedi'u cynnwys o fewn 'taliadau eraill' yn y Datganiad Cyfrifyddu.

2.

3.

* Cynhwyswch yma unrhyw ddatgeliadau ychwanegol y mae'r Cyngor o'r farn eu bod yn angenrheidiol i gynorthwyo dealltwriaeth y darllenydd o'r datganiad cyfrifeg a/neu'r datganiad llywodraethu blynyddol.

Cyngor/Pwyllgor cymeradwyo ac ardystio

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau cyfrifeg a'r datganiad llywodraethu blynyddol yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (y Ddeddf) a Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014.

Ardystiad gan RFO Rwy'n ardystio bod y datganiadau cyfrifeg a gynhwysir yn y Ffurflen Flynyddol hon yn cyflwyno sefyllfa ariannol y Cyngor i incwm a'i wariant, neu gyflwyno derbynebaw a thaliadau yn briodol, yn ôl y digwydd, am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2024.	Cymeradwyaeth gan y Cyngor Rwy'n cadarnhau bod y datganiadau cyfrifeg hyn a'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol wedi'u cymeradwyo gan y Cyngor o dan funud:
Llofnod RFO: G. Williams.	Cyf cofnodion: Wb nodian hif (114) eltem 11
Llofnod y cadeirydd: G. Jones	Llofnod y cadeirydd: G. Jones
Enw: Nia Williams.	Enw: GARI BRYN JONES
Dyddiad: 19-04-2024.	Dyddiad: 21/5/24